

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0508U000514

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-10-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Процюк Тетяна Леонідівна
2. Protsyuk Tetyana Leonidivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.10

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-06-2008

Спеціальність за освітою: 7.110.102

Місце роботи здобувача: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: 21018, м. Вінниця, вул. Пирогова, 56

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.04

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: 21018, м. Вінниця, вул. Пирогова, 56

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Прогнозування та особливості перебігу бронхіальної астми у міських і сільських школярів Подільського регіону.

2. Forecasting and features of current of the bronchial asthma at city and rural schoolboys of Podolsk region.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: клініко-лабораторні та антропогенетичні аспекти виникнення і перебігу бронхіальної астми. Мета дослідження: встановити закономірності виникнення і особливості перебігу БА у школярів різного віку та статі, які проживають у міській і сільській місцевості Подільського регіону України та на підставі аналізу особливостей статевих, антропо-метричних, соматотипологічних і дерматогліфічних показників розробити прогностичні математичні моделі можливості її виникнення для запобіжного застосування профілактичних заходів у групах підвищеного ризику розвитку захворювання. Методи дослідження: – анкетування, клінічні, інструментальні, алергологічні, імунологічні, антропометричні, соматотипологічні, дерматогліфічні, математичні, статистичні; Теоретичні і практичні результати: встановлено розповсюдженість основних клінічних і астмоподібних ознак захворювання та особливості перебігу БА у сільських і міських дітей шкільного віку Подільського регіону України. Виділені найбільш

інформативні критерії атопічної аномалії конституції і тригерні (зовнішньосередовищні) фактори, що сприяють клінічній маніфестації хвороби та її ранньому формуванню. За допомогою аналізу антропогенетичних показників здорових і хворих на астму дітей розкриті констатуючі і прогностичні фактори та розроблені дискримінантні моделі ризику виникнення захворювання, що надає змогу розробляти своєчасні профілактичні заходи. Встановлено, що на формування “атопічної” конституції у дітей, які проживають на території Подільського регіону України, впливають чисельні як генетичні, так і середовищні чинники, що диктує необхідність створення умов для запобігання розвитку астми з урахуванням адаптивних можливостей організму. Виявлена у більшості дітей схильність до алергодерматозів у ранньому віці, які були проявом початку “атопічного маршу”, в поєднанні з високим рівнем IgE в сироватці крові є важливим прогностичним критерієм формування у них респіраторних алергозів. В підлітковому віці серед факторів ризику домінують неінфекційні чинники – полютанти, психоемоційні навантаження, стресові ситуації, які можуть самі провокувати захворювання, або підсилювати дію інших агентів. У дітей і підлітків, хворих на БА встановлені “діатезні” конституціональні типи, а саме: на тлі різнонаправлених змін час-тини поперечних, поздовжніх, охватних або габаритних розмірів тіла встановлені практично однонаправлені зміни, незалежно від віку та місця проживання, які характеризуються збільшенням товщини шкірно-жирових складок, ендоморфного компонента соматотипу та жирової маси тіла за Сірі, при одночасному зменшенні кісткової маси. Встановлено сукупність морфогенетичних варіантів дерматогліфічних ознак дітей та підлітків хворих на БА, що створюють типологічну модель дерматогліфіки характерну для даного захворювання.

Новизна: Вперше проведено комплексний аналіз клініко-анамнестичних даних у дітей Подільського регіону України, що страждають на бронхіальну астму з виділенням найбільш інформативних критеріїв атопічної аномалії конституції і тригерних (зовнішньосередовищних) факторів, які сприяють клінічній маніфестації хвороби та ранньому формуванню астми у дітей. Уперше визначена розповсюдженість основних клінічних ознак захворювання та особливості клінічного перебігу астми у школярів різного віку, що проживають у міській та сільській місцевості Подільського регіону України. Уперше доведено, що позитивний сімейний анамнез по атопічним захворюванням та наявність у анамнезі алергодерматозів у дітей раннього віку, мають високу діагностичну цінність для виявлення атопічної аномалії конституції, а їх поєднання з високим рівнем загального IgE сироватки крові, призводить до значного росту діагностичної цінності цього тесту.

Виникнення алергодерматозів у дітей раннього віку впливає на формування респіраторної алергії у дітей шкільного віку, тобто, їх ранній початок з ознаками екзематизації сприяє більш ранньому формуванню бронхіальної астми у дітей шкільного віку. Вперше встановлено, що у дітей 7-12 років і підлітків різної статі, хворих на БА, незалежно від місця проживання, спостерігаються такзвані “діатезні” конституціональні типи, які характеризуються різнонаправленістю змін антропометричних і соматотипологічних показників.

Встановлено мінливість якісних і кількісних ознак пальцевої і долонної дерматогліфіки здорових і хворих на астму дітей та підлітків Подільського регіону України залежно від їх стану здоров'я, статі, віку та місця проживання. Доведено, що варіабельність ознак, зумовлена станом здоров'я і статевим фактором більша, аніж варіабельність, обумовлена віковим та територіальним факторами. Уперше показано, що сукупність виявлених морфогенетичних варіантів дерматогліфічних ознак дітей та підлітків хворих на БА створюють типологічну модель дерматогліфіки характерну для даного захворювання. Ступінь упровадження: за матеріалами дослідження видані методичні рекомендації «Прогнозування ризику розвитку бронхіальної астми у дітей та підлітків Поділля за допомогою генотипових та фенотипових маркерів», затверджені Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи МОЗ України та узгоджені начальником Управління материнства, дитинства та санаторної справи МОЗ України В.В. Бондаренко (Київ, 2008 р.), інформаційний лист №120-2007 «Прогнозування ризику розвитку бронхіальної астми у дітей молодшого віку за допомогою особливостей дерматогліфіки та особливостей будови тіла, методом покровоного дискримінантного аналізу» та одержані 3 раціоналізаторські пропозиції. Результати досліджень впроваджено в роботу ряду дитячих лікувальних установ України: дитячих обласних лікарень м. Вінниці, м. Кіровограда, м. Одеси та міських поліклінік Вінницької, Київської, Одеської та Хмельницької областей. Результати досліджень, що стосуються питань етіології, особливостей клінічного перебігу,

діагностики, використовуються при проведенні педагогічного процесу на кафедрах педіатрії, сімейної медицини, терапії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова. Сфера використання: медицина, педіатрія.

2. . Object of the study: clinic-laboratory and anthropogenesis aspects of occurrence and current bronchial asthma
Purpose of the study: To establish laws of occurrence and feature of current bronchial asthma at schoolboys of different age and a floor living in city and a countryside of Podolsk region of Ukraine, and also on the basis of the analysis of features sexual, anthropometric, somatotypology, and dermatoglyphics parameters to develop prognostic mathematical models of an opportunity of its development for use of preventive actions in groups of the raised risk of development of disease
Methods of the investigation: clinical-instrumental, immunologic, allergological, anthropometric, somatotypological, dermatoglyphics, mathematical, statistical method.
Theoretical and practical results: Prevalence of the cores clinical attributes of disease and feature of current of a bronchial asthma at city and rural children of school age of Podolsk region of Ukraine is established. The most informative criteria atopic anomalies of the constitution and triggers factors which promote clinical displays of illness and its early formation are allocated. By means of the analysis antropogenetics parameters of children healthy and sick of asthma ascertaining and prognostic factors are opened and discriminant models of risk of development of disease that allows to develop welltimed preventive actions are developed. It is established, that for children of 7-15 years living in territory of Podolsk region of Ukraine, characteristic there is an influence of many, as internal and external, risk factors of development of the bronchial asthma among which the most important are genetic factors which together with adverse current of pregnancy and sorts, infectious agents lead to formation so-called atopy to anomaly of the constitution. At teenage age there is a change of risk factors - on the foreground there are not infectious agents, physical and psychoemotional loadings. Strengthen and provoke development disease such factors as, low material standard of living, stressful situations. It is established that at teenagers the bronchial asthma has classical current whereas at children of 7-12 years in clinic of disease the high percent of whistling noisy breath is still kept. The author was the first to detect the fact that teen-agers and children of different sexes suffering from bronchial asthma have "diathesis" constitutional types, which are characterized by different-directed mutations of overall and longitudinal sizes of body; magnitude of distant epiphysis, enfolding body sizes, cellulocutaneous folds thickness. The gained results confirmed the value of distinguishing of "dermatoglyphical types" for study of individual and typological peculiarities of the bronchial asthma origin. Basing on the anthropogenetic research, the discriminant models of origin of the bronchial asthma among the urban and rural children and teenagers of Podolian region of Ukraine were elaborated for the first time. Novelty: - the first time features of current BA, prevalence of the basic clinical attributes and risk factors of development BA at children of different school age living in territory of Podolsk region are studied, was the first to detect the fact that children and teen-agers of different sexes suffering from BA have "diathesis" constitutional types, which are characterized by different-directed mutations of overall and longitudinal sizes of body; enfolding body sizes, cellulocutaneous folds thickness. The gained results confirmed the value of distinguishing of "dermatoglyphical types" for study of individual and typological peculiarities of the bronchial asthma origin. Degree of introduction: on the materials of the research, methodological recommendations "Forecasting of risk of development bronchial asthma at children and teenagers, by means of genotypic and phenotypic markers" were published; they were approved by the Ukrainian Research Centre of Scientific Medical Information and Patenting-Licensing Work Ministry of Health of Ukraine and agreed by the director of the Department of motherhood, the childhood and the sanatorium help of the Ministry of Health of Ukraine by V.V. Bondarenko (Kiev, 2008). Results of researches were introduced into the work of some children's medical establishments of Ukraine: a regional children's hospital of Vinnitsa, of Kirovograd, Odessa, municipal hospitals and out-patient departments of Vinnitsa and Vinnitsa, Odessa, Khmelnytskyi, Kiev areas. Results of the researches, etiologies concerning questions, features of clinical current, diagnostics, are used at carrying out of pedagogical process on faculties of pediatrics, family medicine and therapy of Vinnitsa national medical university by it. N.I. Pirogova. Sphere of application: medicine, paediatrics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гунас Ігор Валерійович

2. Gunas I. V.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ручко Анатолій Федорович

2. Ручко Анатолій Федорович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Недельська Світлана Миколаївна

2. Недельська Світлана Миколаївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Острополець Савелій Савельович

2. Острополець Савелій Савельович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Біловол Олександр.Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Біловол Олександр.Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.